

Manual de bones pràctiques ambientals

Teniu a les vostres mans un exemplar de la *Guia de bones pràctiques mediambientals*, un document que neix amb la vocació de ser una eina útil per fer un ús més conscient dels recursos que tenim al nostre abast, estalviar energia i contribuir, d'aquesta manera, a fer de L'Hospitalet la ciutat sostenible i moderna que tots i totes volem.

L'Ajuntament de L'Hospitalet està fent importants esforços per posar la nostra ciutat als nivells exigits pel Protocol de Kyoto però, per arribar a bon port, ens cal l'esforç i el compromís de tota la ciutadania. Perquè fer de L'Hospitalet una ciutat sostenible està, cada cop més, a les mans de tothom.

I això ho hem de tenir en compte en accions tan quotidianes com omplir el cabàs de la compra, fer la neteja, seleccionar les deixalles que hem generat, desplaçar-nos... Petits esforços que ens han de proporcionar una gran recompensa, ja que els resultats d'aquestes bones pràctiques redundaran, sens dubte, en benefici del nostre entorn i en el consegüent estalvi econòmic per a les nostres butxaques. Estic segur que els resultats valdran la pena.

Moltes gràcies a tots i a totes per la vostra col·laboració.

Celestino Corbacho i Chaves
Alcalde de L'Hospitalet

Les polítiques internacionals en matèria de medi ambient queden molts cops lluny del dia a dia dels ciutadans i de les ciutadanes. El Protocol de Kyoto n'és un bon exemple: la reducció de gasos contaminants ha quedat com a responsabilitat i en el marc de negociacions entre estats, alhora que els ciutadans i les ciutadanes ens hi trobem poc compromesos i desinformatats amb relació a aquestes mesures. La importància de la signatura d'aquests convenis és cabdal per al medi ambient i per a un món sostenible, però no ho són gens menys les accions individuals que cadascun de nosaltres fem quotidianament per preservar el nostre entorn.

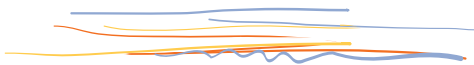
L'edició d'una guia de bones pràctiques mediambientals té com a principal finalitat convertir-se en un instrument útil per assolir aquests objectius. L'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de L'Hospitalet ha volgut donar a través d'aquesta guia una sèrie de consells útils i de fàcil comprensió, perquè cadascun de nosaltres hi col·labori de manera eficient i responsable. Estem convençuts que amb la conjunció de voluntats individuals hi haurà una resposta col·lectiva compromesa, eficient i responsable, amb el desig d'un futur més ecològic per a L'Hospitalet i l'anhel de fer d'aquest planeta un lloc més habitable.

Alfonso Salmerón Muñoz
Regidor de l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat

Índex

Introducció.....4

Les bones pràctiques:

Aigua.....7

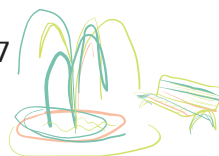
Energia13

Residus.....19

Consum.....25

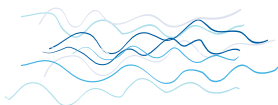
Mobilitat.....29

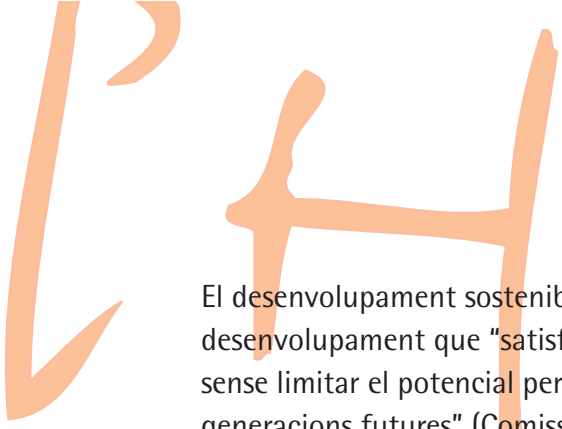
Medi urbà i natural.....37

Per saber-ne més... ..42

Glossari46

El desenvolupament sostenible és aquella forma de desenvolupament que "satisfà les necessitats del present sense limitar el potencial per satisfer les necessitats de les generacions futures" (Comissió Bruntland 1987).

Des del 1996, amb la subscripció de la carta d'Aalborg, L'Hospitalet de Llobregat s'ha compromès amb l'Agenda 21 a desenvolupar la gestió del municipi tenint en compte criteris de sostenibilitat. D'aleshores ençà, s'ha dut a terme l'Auditoria ambiental de la ciutat i la memòria de l'Agenda 21 on es recullen més de 150 actuacions. També s'ha dinamitzat periòdicament el Fòrum Mediambiental de L'Hospitalet on la ciutat ha adquirit múltiples compromisos polítics per avançar en els àmbits de la sostenibilitat i la participació. Un d'ells és el Consell de la Sostenibilitat com un òrgan permanent de treball, organitzat en grups que es reuneixen cada dos mesos.

La voluntat i l'acció col·lectiva és imprescindible per canviar la realitat, però també ho és l'acció i la voluntat individual. Cadascun dels ciutadans, amb petits gestos, podem fer petits passos que, en suma, poden arribar a ser un gran avanç.

En aquesta publicació trobareu consells per poder integrar principis de sostenibilitat a la vida quotidiana. Cada capítol consta d'una introducció breu, un resum de les accions executades i previstes per l'Ajuntament a través del Pla d'acció local i de recomanacions pràctiques per a les nostres llars, un seguit d'adreces web per saber-ne una mica més i, finalment, un apartat de glossari on trobareu les paraules que estan en negreta.

Si voleu informar-vos d'altres iniciatives de l'Ajuntament de L'Hospitalet, com el Consell de la Sostenibilitat i el Fòrum Mediambiental de L'Hospitalet, o bé voleu fer suggeriments o comentaris, connecteu-vos a:

www.canal-h.net/forum21

www.l-h.es/a21

sostenible@l-h.es

sosteni

Aigua

Aigua

Els recursos naturals són limitats. Aquesta és una premissa indiscutible. Per tant, s'han d'utilitzar de forma eficient, sense superar el ritme de renovació dels recursos renovables i substituint progressivament els no renovables.

L'aigua és un bé preuat, imprescindible per a qualsevol activitat humana, però també és un recurs limitat i cal aprendre a no malgastar-lo. En realitat, només un 3% de l'aigua del planeta és dolça i, d'aquesta, només un 1% és de fàcil accés; la resta és als casquets polars o són aigües subterrànies.

El consum d'aigua, als països desenvolupats, augmenta dia a dia, però són milions de persones d'arreu del món les que en pateixen escassetat. La contaminació és un altre dels grans problemes que pateixen molts aqüífers del planeta, malgrat la proliferació de **depuradores i potabilitzadores**.

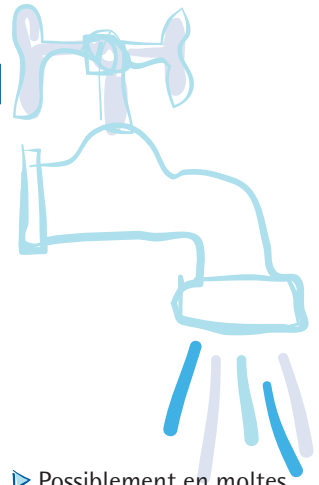
Cal, doncs, promoure una nova cultura de l'aigua per a la seva gestió racional en la qual participin tots els ciutadans i ciutadanes.

► L'aigua vida (la quantitat necessària d'aigua mínima al dia, en concepte d'aigua potable i sanejament) s'estima en uns 40-50 litres, segons Pedro Arrojo, president de la Fundació Nova Cultura de l'Aigua.

A L'Hospitalet, cada persona consumeix diàriament una mitjana de 111,5 litres d'aigua (dades del 2000). Un 75% del total de consum d'aigua a L'Hospitalet és **consum domèstic**.

Algunes activitats amb el seu consum d'aigua:

- Dutxar-se: **70 litres**; banyar-se: **200 litres**
- Rentar-se les dents amb l'aixeta oberta: **14 litres**
- Posar la rentadora: **de 220 a 250 litres**
- Posar el rentaplats: **250 litres**
- Cuinar i beure aigua: **4 litres**
- Rentar el cotxe amb mànega: **400 litres**
- Tirar la cadena del vàter: **de 4 a 15 litres**

► Possiblement en moltes d'aquestes activitats podem moderar el nostre consum d'aigua.

A L'Hospitalet, què hem fet?

- Realitzar un estudi integral d'aprofitament de l'aigua d'origen freàtic per netejar els carrers i regar les zones verdes.
- Potenciar la neteja viària amb aigua subterrània.
- Potenciar el reg d'espais verds amb aigua subterrània.

En el Pla d'accions s'ha previst:

- Instal·lar sistemes d'estalvi d'aigua en els banys de les dependències municipals i gestionar els consums d'aigua.
- Dissenyar parcs i jardins amb criteris de sostenibilitat.
- Elaborar una campanya de conscienciació ciutadana vers l'estalvi d'aigua i sobre la nova cultura de l'aigua.

I nosaltres què podem fer...

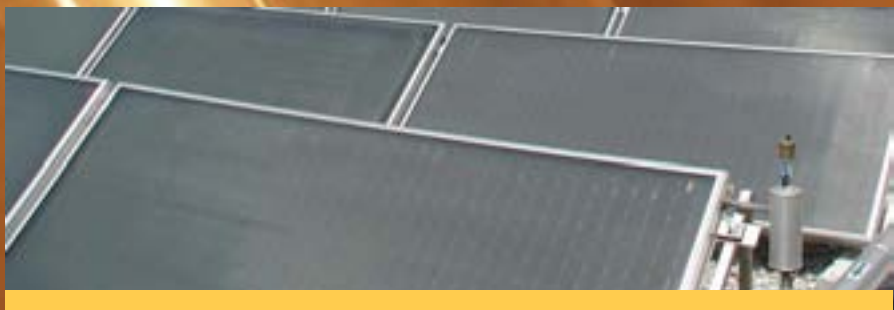
Per estalviar aigua

- Si ens dutxem en comptes de banyar-nos, estalviarem cada vegada fins a 130 litres d'aigua.
- Tancar bé les aixetes que degoten i revisar-les. Una aixeta que perd una gota per segon en comporta una pèrdua de 1.000 litres al mes.
- Si es tanca l'aixeta mentre ens rentem les dents o ens afaitem, estalviarem una mitjana d'uns 14 litres d'aigua cada vegada.
- Posar airejadors a les aixetes i sistemes reductors del cabal a les dutxes de casa permet estalviar 5 litres d'aigua per minut. Si hem de triar aixetes noves, els models monocomandament regulen millor l'aigua.
- Posar dispositius d'estalvi d'aigua al vàter: mitja càrrega, interrupció de càrrega, dosificador d'aigua (es pot posar una ampolla plena o qualsevol altre objecte que ocupi espai).
- Utilitzar la rentadora o el rentaplats quan estiguin plens al màxim i amb el programa de rentat adequat. Si hem de comprar un aparell nou, triem-ne un amb dispositius d'estalvi d'aigua.
- Si hem de regar un pati, un jardí o un hort, fem-ho a primera hora del matí, o al vespre. L'aigua, sobretot a l'estiu, no s'evapora tan ràpidament i, per tant, l'aprofitarem més.

Per evitar contaminar-la

- 💧 Per netejar el vàter podem substituir el lleixiu per una barreja de vinagre i detergent suau.
- 💧 Els productes desobturadors del vàter són molt contaminants. Els podem substituir per una barreja de vinagre, bicarbonat i aigua bullent.
- 💧 Els plàstics i altres residus sòlids no s'han de llençar mai al vàter, perquè dificulten la tasca de depuració de les aigües.
- 💧 Els olis de fregir no s'han d'abocar a l'aigüera: 1 litre d'oli pot contaminar 1 milió de litres d'aigua. Guardem-los en un envàs que tanqui bé i portem-lo a la deixalleria fixa o mòbil.
- 💧 No abocar dissolvents, pintures o altres productes tòxics a l'aigüera. També cal portar-los a la deixalleria fixa o mòbil.
- 💧 A l'hora de rentar (els plats, la roba...) podem triar detergents i sabons concentrats (cal usar-los en menys quantitat) i sense fosfats. Utilitzem el detergent necessari, així estalviarem la formació d'escuma (més detergents no vol dir més net).

Energia

Energia

Estalviar energia ens permetrà estalviar diners, ampliarem la durada de les reserves energètiques i també contaminarem menys. I és que l'estalvi d'energia és també la via més adequada per a la reducció d'emissions contaminants de diòxid de carboni (CO₂) i, per tant, de la reducció de l'escalfament global del planeta.

L'ús d'**energies renovables** facilita el camí cap a la sostenibilitat. No són contaminants i són inesgotables. Amb tot, actualment, les energies renovables no representen ni un 5% del consum energètic mundial. A Catalunya només n'aporten el 3,4% (segons les darreres dades).

Cal tenir en compte, doncs, que el consum global d'energia es pot estabilitzar i, fins i tot, reduir sense comprometre amb això el progrés material de la humanitat.

Segons un informe elaborat per les Nacions Unides, un ciutadà en un país industrialitzat i desenvolupat consumeix, en sis mesos, l'energia i les matèries primeres que consumeix, durant tota la seva vida, un ciutadà d'una nació menys desenvolupada.

- ▶ Cada ciutadà de L'Hospitalet va gastar 1,54 tep (tones equivalents de petroli) l'any 2000. El sector domèstic en gasta un 13%, i el transport, el 74,8% del total. Si tenim en compte que les reserves mundials de combustibles fòssils –carbó, petroli, gas natural, etc.– són limitades, és fàcil de preveure que cal adoptar alternatives d'estalvi i d'eficiència abans no s'esgotin.

A L'Hospitalet, què hem fet?

- Aprovar l'Ordenança solar (va entrar en vigor l'abril del 2003).
- Aplicar l'Ordenança reguladora de l'ús d'energia solar per a aigua calenta sanitària.
- Fer un estudi d'alternatives de l'enllumenat nadalenc i aplicar-les (tota la il·luminació nadalenca del 2004 és feta amb bombetes de baix consum).
- Instal·lar fanals fotovoltaics i plaques fotovoltaïques en alguns edificis públics.
- Concebre la piscina del poliesportiu de Bellvitge com a edificació sostenible.
- Participar en la setmana de l'energia (octubre del 2004).
- Aplicar criteris bioclimàtics en edificis públics.

En el Pla d'accions s'ha previst:

- Contractar una **auditoria energètica** de l'enllumenat públic, d'acord amb la nova normativa de contaminació lumínica.
- Fer una auditoria energètica de les dependències municipals.
- Gestionar els consums energètics i aconseguir un estalvi, reduint les potències contractades, implantant aparells de baix consum i adoptant la tarifa elèctrica més favorable, per exemple: instal·lant sistemes de parada automàtica de la il·luminació.
- Continuar instal·lant **plaques solars fotovoltaïques** a les dependències municipals (actualment hi ha 9 instal·lacions) i implantant l'energia solar per a l'aigua calenta sanitària.
- Promoure ajudes i mesures fiscals que potenciïn l'ecoeficiència dels edificis i l'ús de les energies renovables.
- Substituir els **balasts** convencionals per altres d'electrònics, un cop acabada la vida útil dels existents.

I nosaltres què podem fer...

Per estalviar energia d'il·luminació

- ☛ Sempre que es pugui, aprofitar al màxim la llum del sol (treballant al costat d'una finestra, seguint l'horari solar, apujant les persianes...). Aquesta energia és gratuïta.
- ☛ Utilitzem bombetes d'estalvi energètic o fluorescents.
- ☛ Netegem les bombetes periòdicament. Si tenim les bombetes brutes, la lluminositat minva i fa consumir més energia.
- ☛ Per incrementar la lluminositat de les habitacions és recomanable pintar-les de colors clars: són més alegres i absorbeixen menys la claror.

Per estalviar energia de calefacció

- ☛ Si aïllem correctament el nostre local o la nostra llar –amb llana de vidre, tires adhesives a les finestres i vidres dobles–, no gastarem tant en calefacció. Les cortines eviten pèrdues de calor.
- ☛ Revisar periòdicament la instal·lació de calefacció.
- ☛ Si tenim sensació de fred, no apugem el termòstat. Abriguem-nos amb més roba o amb mantes. La temperatura adequada és de 18–20°C a l'hivern, i l'aigua calenta, de 55–60°C. Un grau de més implica un important malbaratament energètic.
- ☛ No mantenir la calefacció encesa si no és necessari, especialment a la nit. Un excés d'escalfor fa que es dormi malament. Abaixem la calefacció encara que només sortim una estona de l'habitació.

Per estalviar energia amb els electrodomèstics

- No deixem els aparells en espera o *stand by* si no els hem de fer servir; el televisor gasta més en 24 hores en espera que en 3 hores d'ús.
- Els electrodomèstics convencionals poden consumir entre 3 i 10 vegades més electricitat que els aparells energèticament eficients. Per orientar sobre el consum d'electricitat dels principals electrodomèstics, la Comissió Europea ha instaurat una normativa de compliment obligat sobre el seu etiquetatge. Els electrodomèstics han de tenir en un lloc visible una etiqueta normalitzada per la CE que indiqui, entre altres coses, el consum elèctric estàndard anual o per cicle de rentat i la seva classe energètica, que va de la A (la més eficient) a la G (la menys eficient). Aquestes dades ens informen sobre el cost de l'energia elèctrica en un any de funcionament de l'aparell.
- A la nevera, mantinguem la temperatura del refrigerador entre 3 i 5°C. Si és més baixa, el consum d'energia augmenta un 25% com a mínim. També és important treure periòdicament la capa de gel. El gel aïlla i fa augmentar el consum de l'aparell.
- No oblidem tancar les cassoles durant la cocció: per mantenir 1,5 litres d'aigua en ebullició calen 720 W sense tapadora i 190 W amb tapadora). Procurem fer la cocció al mínim ja que es gasta menys energia.
- Omplim bé la rentadora i el rentavaixelles.

Residus

Residus

Cada dia generem més residus. A part de la contaminació i el malbaratament de recursos naturals com són l'aigua i l'energia, un dels grans problemes de la societat contemporània és la gran acumulació de residus, bona part dels quals tenen origen domèstic. Les causes que provoquen l'augment gradual d'escombraries són diverses, però neixen, essencialment, dels canvis produïts en els hàbits de consum durant els últims anys: més envasos i embalatges, més productes d'un sol ús...

De l'augment de residus, se'n deriva un augment del cost per a la seva gestió, ja que per no contaminar l'entorn cada tipus de residu ha de ser traslladat i tractat a les instal·lacions corresponents.

Per poder realitzar el tractament correcte de la manera més fàcil possible, cal fomentar un model de gestió que doni prioritat a l'aplicació de les **3R**:

Reduir
Reutilitzar
Reciclar

Cal recordar que l'ordre d'aquestes paraules no és arbitrari: si no podem evitar produir residus, intentem reutilitzar el material que ens sobra, i si no podem reutilitzar-lo, intentem reciclar-lo abans de llençar-lo al rebuig.

En els darrers anys i seguint la filosofia establerta per la Llei reguladora de residus de valorar les escombraries, s'ha anat implantant la recollida selectiva. Actualment el percentatge de recollida selectiva és del 32% del total d'escombraries generades a l'Àrea metropolitana de Barcelona, respecte al gairebé 60% que preveu aconseguir el Programa metropolità de gestió de residus municipals.

► L'Hospitalet compta amb una recollida selectiva de paper i cartró, vidre, envasos i matèria orgànica (des del 2002). També disposa d'una deixalleria fixa que es va inaugurar el desembre de 1999 i dues de mòbils. En aquestes

instal·lacions, s'hi poden portar residus de molts tipus: els residus especials (són aquells potencialment contaminants), els reciclables o valorables i d'altres com els voluminosos o les restes de poda.

Els residus dipositats en una deixalleria tenen com a destinació les plantes de tractament específiques, ja sigui per reciclar-los o per inertitzar-los (tractar-los per suprimir-ne el potencial contaminant).

A L'Hospitalet, què hem fet?

- 🗑️ Realitzar campanyes de foment de la minimització de residus domèstics i de la selecció en origen.
- 🗑️ Millorar la recollida selectiva en àrees d'aportació.
- 🗑️ Millorar la recollida de residus en general.
- 🗑️ Optimitzar la distribució de contenidors.
- 🗑️ Retirar més ràpidament els vehicles fora d'ús de la via pública.
- 🗑️ Potenciar la recollida selectiva als centres educatius de la ciutat.

En el Pla d'accions s'ha previst:

- 🗑️ Aprovar una ordenança de residus.
- 🗑️ Continuar implantant la recollida selectiva a les dependències municipals.
- 🗑️ Fomentar l'ús de les deixalleries municipals entre la ciutadania, tant la fixa com les mòbils.
- 🗑️ Disposar de contenidors de recollida selectiva mòbils en totes les festes i actes públics de la ciutat.
- 🗑️ Fomentar el consum responsable.
- 🗑️ Instaurar la recollida selectiva exclusiva pel sector terciari.
- 🗑️ Desenvolupar una campanya d'informació en comerços sobre la gestió de residus.
- 🗑️ Assessorar a petits i mitjans industrials sobre la gestió de residus.
- 🗑️ Estudiar l'aplicació de mesures fiscals per disminuir la generació de residus.

Medi urbà i natural

La sostenibilitat inclou tant aspectes mediambientals com socials. Més enllà de l'àmbit estrictament domèstic hi ha altres comportaments que aporten una millora de la sostenibilitat, relacionats amb el civisme i els espais comuns, tant urbans com naturals.

El civisme defineix les pautes mínimes de comportament que ens permeten conviure en pau i llibertat, respectant els altres, els objectes públics i l'entorn natural.

Civisme i *civilització* tenen la mateixa etimologia: del llatí *cives*, ciutadà i ciutat. Saber ser ciutadà és compartir una humanitat civilitzada.

Conèixer la ciutat on vivim és el primer pas per respectar-la i ajudar a fer-la més agradable. Per fer-la més agradable hem de respectar-la en el sentit ampli de la paraula: no només es tracta de respectar les instal·lacions, el mobiliari urbà i les vies i parcs públics, sinó també comportar-nos cívicament, per exemple, evitant un nivell de soroll que pugui molestar.

► L'Hospitalet té 1.000 anys d'història i un bon grapat d'indrets que valen la pena ser vistos i visitats pels seus ciutadans i ciutadanes, per exemple, la capella romànica de Provençana al barri de Santa Eulàlia i el nucli antic al voltant del carrer del Xipreret. Aquí comença, de fet, la història de L'Hospitalet.

I nosaltres què podem fer...

Per reduir

Evitar el consum innecessari de materials i productes tòxics i perillosos, i fer menys escombraries. La primera norma per reduir residus és no generar-ne:

- Triem productes naturals, sense envasar o amb el mínim envàs.
- Anem a comprar amb cabàs.
- Evitem al màxim comprar productes d'un sol ús.
- Comprem envasos familiars per reduir l'embalatge.
- Si tenim l'opció, triem un producte concentrat.
- No comprem productes en envasos difícils de reciclar o potencialment contaminants: suro blanc (espuma de poliestirè expandit), brics, etc.
- Fem servir carmanyoles per als entrepanes en lloc d'alumini o plàstic.

Per reutilitzar

Fer servir un objecte més d'una vegada per al mateix ús o donar-n'hi un de nou també redueix els residus:

- Utilitzem envasos retornables (per exemple, de begudes).
- Sempre que es pugui, comprar productes recarregables, per exemple, piles.
- Aprofitar les dues cares del paper.
- Si tenim espai, es pot fer **compostatge** o **vermicompostatge** a casa.

Per reciclar

Separem les fraccions dels residus: orgànica, paper, vidre i plàstic. La fracció orgànica s'ha de llençar als **contenidors bicompartimentats** de color taronja; el paper, als contenidors de color blau; el vidre, als de color verd, i el plàstic i altres embalatges, als de color groc.

- Utilitzar la deixalleria fixa del carrer d'Arquimedes o les mòbils que s'aturen a diversos punts del municipi. La informació de llocs i horaris de les deixalleries mòbils la trobem a les regidories de districte.
- Per a la recollida gratuïta de mobles, trucar al 933 380 745.

Parades de les deixalleries mòbils:

A cada parada trobem un cartell amb els horaris setmanals.

- Parc de la Serp – c. de Santiago de Compostel·la
- Rambla de la Marina (c. de Provença – av. del Carrilet)
- Pg. dels Cirerers – c. de Sanfeliu
- Av. de Josep Tarradellas – av. d'Isabel la Catòlica
- Av. de la Mare de Déu de Bellvitge (Col·legi Joan XXIII)
- Zona de vianants av. d'Europa – c. de França
- Pg. de Bellvitge (davant del mercat municipal)
- Av. de Carmen Amaya
- Pl. de Guernica – c. del Doctor Martí i Julià
- Pl. Espanyola (al costat del c. del Montseny)
- C. del Montseny – c. de Rosalía de Castro
- C. de la Creu Roja – ptge. d'Amat
- Pl. de Francesc Macià (a prop de TV L'Hospitalet)
- Av. de la Granvia, 35–53 (a l'altura de la Regidoria)
- C. de l'Aprestadora – c. de Rosell
- C. de Santa Eulàlia – c. de Jansana
- C. d'Alacant – c. de l'Enginyer Moncunill
- Parc dels Ocellets – c. de les Muses
- C. de la Primavera (passeig davant del mercat municipal)
- Av. de Catalunya (davant del núm. 140)
- Av. de Can Serra, 68 (a l'altura del Col·legi La Carpa)
- Av. de l'Electricitat – av. d'Isabel la Catòlica
- Av. de Severo Ochoa – c. de Calderón de la Barca
- Pl. de la Mare de Déu del Pilar – av. del Bosc

Consum

Consum

En la realització de les nostres accions quotidianes tant a casa com a la feina, ocasionem, moltes vegades de manera involuntària, un impacte al medi i a l'entorn social, tant en l'àmbit local com global.

D'una banda, sovint adquirim productes que generen molta riquesa per a uns, però també molta pobresa per a d'altres. Si mirem l'origen dels articles que comprem, podem adonar-nos que molt sovint provenen de països subdesenvolupats on la mà d'obra té un cost molt reduït i unes condicions laborals insostenibles.

El 1964, els països del Tercer Món ja demanaven un canvi en les condicions del comerç internacional i reclamaven, especialment, preus justos per als seus productes. Des d'aleshores les botigues de Comerç Just s'han anat estenent per tot el món. En molts països existeixen etiquetes i segells que identifiquen els productes de Comerç Just. Són identificacions concedides i controlades per fundacions independents on participen sindicats, organitzacions no governamentals i organitzacions de consumidors.

Els principis del Comerç Just són:

- ☞ Sou i condicions de treball dignes
- ☞ No a l'explotació laboral infantil
- ☞ Igualtat entre homes i dones
- ☞ Organitzacions democràtiques
- ☞ Beneficis destinats a millores socials
- ☞ Respecte al medi

D'altra banda, cal també treballar per a un consum responsable. El bombardeig publicitari al qual som sotmesos és, sovint, la causa d'una actitud de consum desorbitat i compulsiu que no afavoreix en absolut el desenvolupament sostenible del planeta. Recordem que el més important a l'hora de consumir és fer-ho amb prudència.

Per ajudar-nos a triar productes davant d'una gran varietat, tenim diferents etiquetes ecològiques. Unes de les més reconegudes són els distintius de qualitat ambiental dels productes: l'europeu i el català. Aquesta etiqueta certifica que el producte ha estat dissenyat, produït i comercialitzat seguint criteris que afavoreixen la reducció de residus o bé la recuperació i la reutilització dels productes i de les matèries que contenen.

Què hem fet a L'Hospitalet?

- Fomentar el consum responsable, donant suport a iniciatives.
- Començar a aplicar la compra verda a l'Ajuntament.
- Redactar concursos de subministrament (per exemple, de la compra municipal de paper) amb criteris mediambientals.

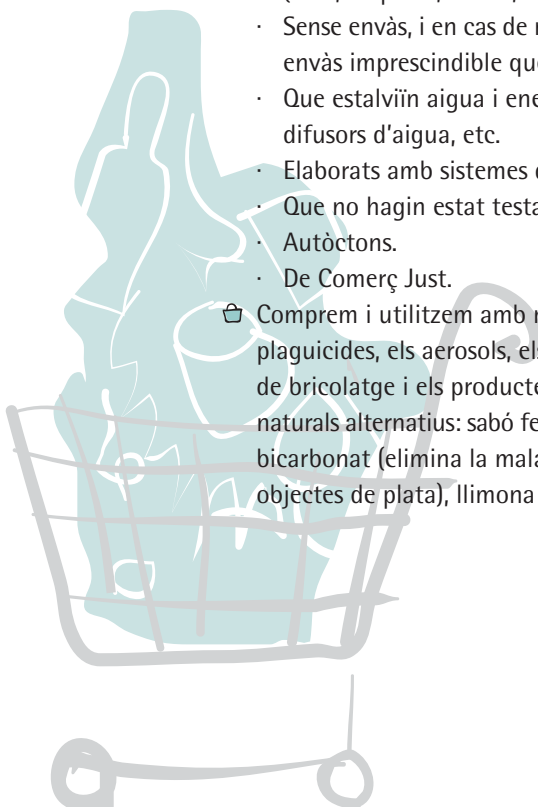
En el Pla d'accions s'ha previst:

- Continuar implantant la **compra verda**, per exemple, seleccionant el mobiliari urbà amb criteris ambientals.
- Promoure projectes concrets de caire ambiental amb la participació de la ciutadania.
- Promoure la cooperació internacional per a la sostenibilitat, lligada a projectes de solidaritat.

I nosaltres què podem fer...

Per consumir de manera més sostenible

- 🛒 Abans de comprar qualsevol producte, pensem bé si el necessitem.
- 🛒 Triem productes que siguin respectuosos amb el medi ambient:
 - De llarga durada. Evitem productes d'un sol ús.
 - A granel.
 - Recarregables, per exemple, retoladors i bolígrafs.
 - Retornables, com és el cas d'alguns envasos de vidre.
 - Productes fàcilment reciclables (fets d'un sol material o que no siguin difícils de reciclar, com els brics, el porexpan, el suro blanc).
 - Fàcilment reparables.
 - Fets amb material reciclat: de plàstic (cubells, pots...), de paper (folis, carpetes, caixes, llibretes...) i de vidre (ampolles).
 - Sense envàs, i en cas de no ser possible, productes amb el mínim envàs imprescindible que sigui reutilitzable o reciclable.
 - Que estalviïn aigua i energia, per exemple, calculadora solar, difusors d'aigua, etc.
 - Elaborats amb sistemes d'agricultura ecològica.
 - Que no hagin estat testats en animals.
 - Autòctons.
 - De Comerç Just.
- 🛒 Comprem i utilitzem amb mesura els productes de neteja, els plaguicides, els aerosols, els productes amb mercuri, els productes de bricolatge i els productes de l'automòbil. Utilitzem productes naturals alternatius: sabó fet amb oli usat i sosa (gran desgreixador), bicarbonat (elimina la mala olor del desguàs i de la nevera, neteja objectes de plata), llimona (dóna brillantor al bronze i al coure)...

Mobilitat

Mobilitat

La ciutat ha de ser per als ciutadans i ciutadanes i, per tant, per als vianants. Una ciutat dissenyada prioritàriament per als vehicles provoca problemàtiques de trànsit i de contaminació importants i, alhora, dificulta el sistema de transport més elemental: anar a peu.

El gran volum de cotxes que circulen pels carrers de la ciutat origina importants embussos, moltes emissions dels tubs d'escapament (la combustió de la benzina i el gasoli provoca fums contaminants que s'alliberen directament a l'atmosfera), molts sorolls, i dificulta la circulació d'autobusos, bicicletes i vianants.

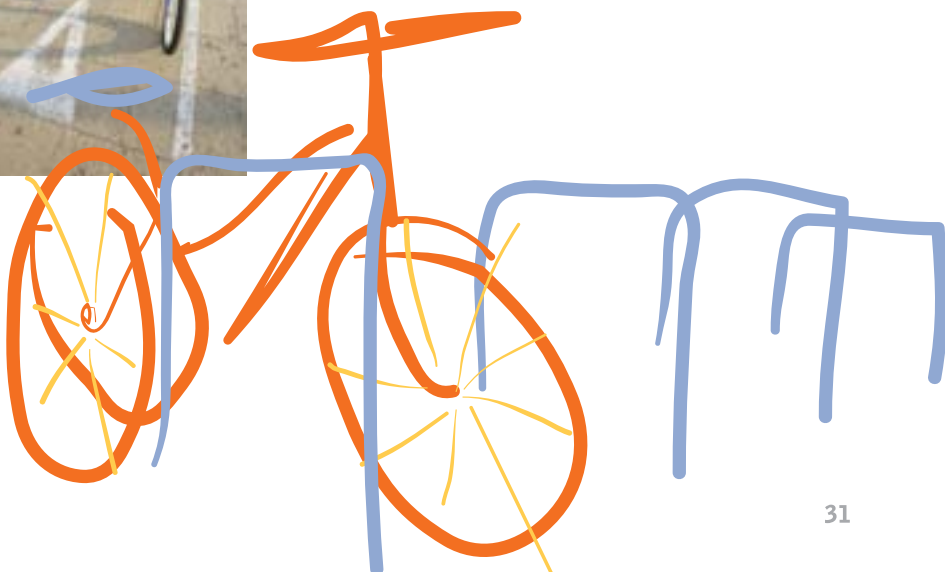
Pel que fa al servei de transport públic (bus i metro), aquest ofereix prou possibilitats per ésser usat de forma alternativa als vehicles particulars. La utilització d'aquest servei ens apropa a una ciutat més sostenible.

El 97% del transport depèn de combustibles derivats del petroli, que és un recurs limitat, i el seu ús és el causant de les emissions de diòxid de carboni.

Així doncs, els grans problemes de la mobilitat actual en una gran ciutat com és L'Hospitalet són el soroll, la contaminació i el trànsit.

- ▶ A L'Hospitalet, el Pla d'acció local inclou tota una línia per fomentar la mobilitat de la ciutat, ja que en l'enquesta de participació ciutadana el trànsit i el soroll eren els dos temes que preocupaven més la ciutadania, i tots dos depenen d'aquest àmbit. En aquest moment ja s'han començat a posar en pràctica una sèrie d'accions previstes i detallades a continuació.

Què hem fet a L'Hospitalet?

- Elaborar el **Pla director de mobilitat sostenible**.
- Signar el pacte per a la mobilitat a L'Hospitalet (febrer del 2003).
- Fomentar la utilització del transport públic per a desplaçaments llargs del personal.
- Fer més operatius i segurs els carrils bicicleta i les voreres.
- Fer una campanya per fomentar l'ús del transport públic cap als polígons: "El transport públic també et porta a la feina".
- Fer una campanya de suport d'activitats que fomentin l'ús de la bicicleta.
- Potenciar els controls de velocitat, contaminació acústica i atmosfèrica dels vehicles.
- Potenciar aspectes normatius de control i minimització de contaminació atmosfèrica i acústica.
- Desenvolupar un programa d'altres models de transport privat (compartir vehicle i pàrquing).
- Disposar de vehicles municipals elèctrics de baix consum energètic o que utilitzin fonts energètiques més netes (gas natural) o renovables (hidrogen, biocombustibles).

En el Pla d'accions s'ha previst:

- Redactar el Pla director de la bicicleta de L'Hospitalet.
- Convertir més del 60% dels carrers en carrers de vianants (amb prioritat invertida).
- Fer una campanya de difusió dels carrils bici, les illes de vianants i els carrers de prioritat invertida tant dels actuals com dels previstos.
- Disposar de bicicletes per a alguns desplaçaments municipals.
- Crear circuits per a bicicletes i per a vianants que connectin els centres dels diferents barris i els transports públics, serveis i centres d'oci de la ciutat.
- Potenciar la creació de camins escolars segurs a les escoles de la ciutat.
- Crear una via verda intermunicipal que permeti connectar L'Hospitalet amb altres ciutats mitjançant circuits per a bicicletes i per a vianants.
- Instal·lar aparcaments per a bicicletes a les estacions de ferrocarrils i als centres educatius.
- Facilitar el pas dels vianants als vials amb gran trànsit de vehicles; programa d'aparcaments (creació d'aparcaments alternatius, dotar edificis nous d'aparcament i construcció de nous aparcaments soterrats).
- Desenvolupar un programa de soterrament de línies fèrries.
- Potenciar espais públics en zones industrials per passejar o per a altres usos lúdics.
- Desenvolupar el projecte de depressió i cobriment parcial de la Granvia de L'Hospitalet.
- Crear zones per a vianants en tots els centres dels barris de L'Hospitalet.
- Desenvolupar un programa d'augment de transport públic (línies de metro, intercanviador de la Torrassa, pas del tramvia per la zona nord del municipi, nova estació de FGC i ampliació del servei d'autobusos).

I nosaltres què podem fer...

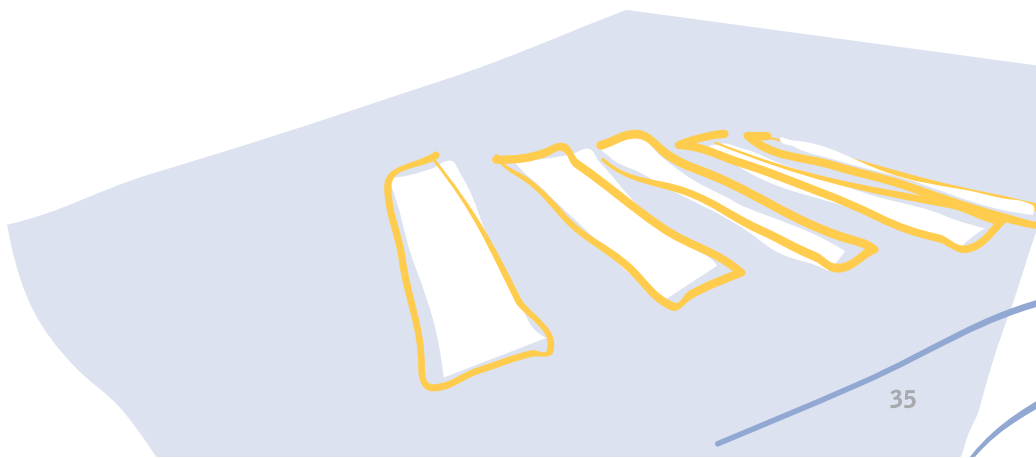
Per evitar el cotxe

- ➡ En els desplaçaments curts per la ciutat, anar a peu o amb bicicleta. Convidar els amics i veïns a fer el mateix. Estalviarem combustible i diners, no contaminarem i, a més, farem salut.
- ➡ Utilitzar el transport públic (metro, bus, tren, ferrocarril...). Fent servir els bitllets combinats i les ofertes es redueix considerablement el preu del transport públic.

Per utilitzar el cotxe de manera més sostenible

- Recordem que sempre s'han de respectar els vianants.
- Compartir cotxe és pràctic per a trajectes regulars. Per saber més sobre les possibilitats ens podem informar en aquesta pàgina web: www.compartir.org/hospitalet
- També hi ha un programa per compartir pàrquing: www.compartir.org/parking/hospitalet
- No abusem de l'acceleració; no apurem les marxes curtes; no abusem del fre, ja que d'aquesta manera controlarem la despesa de carburant i, per tant, reduïrem les emissions atmosfèriques.
- Respectem sempre els límits de velocitat dins del municipi. En viatges interurbans reduir la velocitat ajuda a reduir la despesa de carburant: a 90 km/h es gasta un 25% menys de carburant que a 110 km/h.
- No deixem el motor al ralenti sense necessitat: al cap d'un minut, surt més econòmic engegar el cotxe de nou.
- Moderem l'aire condicionat, estalviarem carburant.
- Revisem regularment els filtres, els pneumàtics i la regulació del motor. Un vehicle ben regulat produeix un 20% menys d'emissions contaminants, permet estalviar un 10% de carburant i se n'allarga la vida útil.
- Portem l'oli usat i la bateria vella del nostre cotxe a la deixalleria.

Medi urbà
i natural

A L'Hospitalet, què hem fet?

- 🏡 Ordenança de civisme, que regula el comportament dels ciutadans i ciutadanes, la tinença d'animals, l'ús dels béns públics, la contaminació acústica, la contaminació per residus, de les aigües i lumínica, i la disciplina administrativa (entra en vigor el 2005).
- 🏡 Campanya de sensibilització ciutadana per tal de fomentar un bon ús de la ciutat: "Cuidem la nostra ciutat".
- 🏡 Inventari de la flora i fauna del municipi.
- 🏡 Diverses actuacions de millora de connectivitat de barris, per exemple, la unió de la Rambla de Just Oliveras i de la Rambla de la Marina.
- 🏡 Organització d'activitats mediambientals, com visites a parcs naturals i activitats per a escoles.

I nosaltres què podem fer...

Per augmentar el nostre civisme:

- ✓ Adherir-nos a la campanya "Cuidem la nostra ciutat".
- ✓ Respectar les instal·lacions públiques: edificis públics, jardins, carrers...
No embrutar-los ni pintar-los.
- ✓ Fem servir les papereres i contenidors de recollida selectiva.
Evitem provocar sorolls i olors innecessaris que poden molestar als veïns i transeünts.
- ✓ Ajudem els nostres conciutadans amb dificultats de mobilitat per travessar un carrer o accedir a un edifici (persones grans, persones amb minusvalidesa, etc.), en els llocs on l'accessibilitat encara no és la idònia.

Si tenim un animal domèstic:

- ✓ Tenir-ne cura.
- ✓ Registrar-lo amb microxip .
- ✓ No abandonar-lo.
- ✓ Recollir els excrements dels gossos de la via pública.
- ✓ En el moment de comprar un animal, no triar una espècie exòtica o en perill d'extinció.

Quan anem d'excursió hem de seguir unes normes bàsiques:

- ✓ Respectar els camins per no malmetre l'entorn natural.
- ✓ Respectar animals i plantes.
- ✓ No acampar sense permís.
- ✓ No anar amb moto en espais naturals.
- ✓ Emportar-se les deixalles que es produeixen.
- ✓ No encendre foc a menys de 500 metres del bosc.
- ✓ Informar-se sobre la geografia i climatologia abans de sortir i triar l'equipament idoni.

Quan anem de viatge:

- ✓ Prioritzar els viatges en tren als viatges en avió.
- ✓ Informar-se sobre la zona o el país que s'ha de visitar per poder respectarne els costums locals i estar adequadament equipat.

Per saber-ne més...

Per saber-ne més...

Informació general

Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat. Tel.: 93 402 94 00
Informació municipal. Tel.: 93 402 94 94
Districte I. El Centre. Tel.: 93 402 99 04
Districte I. Sanfeliu. Tel.: 93 338 64 71
Districte II. Collblanc-la Torrassa. Tel.: 93 447 03 60
Districte III. Santa Eulàlia. Tel.: 93 298 85 80
Districtes IV i V. La Florida, Pubilla Casas, Can Serra i les Planes
Tel.: 93 437 71 25
Districte VI. Bellvitge. Tel.: 93 402 95 57
Districte VI. El Gornal. Tel.: 93 336 33 57
Districte VII. Granvia. Tel.: 93 409 10 92

Medi Ambient a L'Hospitalet

Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
Tel.: 93 402 99 82; sostenibilitat@l-h.es
Oficina Municipal de Medi Ambient.
Tel.: 93 402 99 88; medi.ambient@mail.l-h.es
Consell Municipal de la Sostenibilitat.
Tel.: 93 402 99 82; sostenibilitat@l-h.es

Entitats ambientalistes

Amics de la Natura i del Medi Ambient (ANMA)
Tel.: 93 338 44 95; anma_lh@yahoo.es
Grup Ecologista de Bellvitge. Tel.: 93 263 30 30; jose.a.membrive@upc.es
Solavent, Associació per a la Difusió de les Energies Renovables.
Tel.: 93 586 45 59; solavent@inicia.es
Geociències, Associació de Ciències Geològiques i del Medi Natural
Tel.: 693 002 549; geociencias@hotmail.com

Aigua

Aigües de Barcelona: www.aiguesdebarcelona.es
Agència Catalana de l'Aigua: www.gencat.net/aca
Fundación Ecología y Desarrollo: www.ecodes.es/agua
Museu de les Aigües: www.museudelesaigues.com

Energia

Document de l'Ordenança solar: www.l-h.es/a21/OdenanzaSolar.pdf

Resum del Pla d'energies renovables: www.l-h.es/a21/PlaEnergiesLH.pdf

Agència d'Energia de Barcelona: www.barcelonaenergia.com

Guia sobre l'energia. Informació útil, consells i notícies sobre energia: www.energuia.com

Institut Català d'Energia: www.icaen.es

Instituto para la Diversificación y el Ahorro de la Energía: www.idae.es

Associació de Professionals de les Energies Renovables de Catalunya: www.aperca.org

Residus

Recollida gratuïta de mobles. Tel.: 933 380 745.

Deixalleria municipal, carrer d'Arquimedes (entre la carretera del Mig i la travessia Industrial). Tel.: 933 363 006.

Agència de Residus de Catalunya: www.arc-cat.net

Ecoembalajes España. Informació sobre la recollida selectiva d'envasos: www.ecoembes.com

Informació sobre les deixalleries de l'Àrea metropolitana de Barcelona: www.deixalleries.com

Consum

Informació sobre consum responsable: www.consumoresponsable.com

Web de la Federació Internacional d'Agricultura Ecològica: www.ifoam.org

Pàgina d'Intermón amb un apartat dedicat al Comerç Just i al consum responsable: www.pangea.org/xarxaconsum

Organitzacions que informen sobre el Comerç Just i el consum solidari. Llistat de botigues on podem trobar productes provinents del Comerç Just: www.pangea.org/xarxaconsum

Buscador sobre agricultura i medi ambient: <http://infofinder.cgiar.org>

Web de la Sociedad Española de Agricultura Ecológica: www.agroecologia.net

Pàgina de l'Escola Agrària de Manresa. Informació sobre agricultura ecològica, cursos i enllaços d'interès: www.agrariamanresa.org

Web de la Fundació Akwaba: <http://akwaba.pangea.org>

Mobilitat

Document del Pacte per a la mobilitat:

www.l-h.es/a21/pactemobilitat.pdf

Programa per compartir cotxe: www.compartir.org/hospitalet

Programa per compartir pàrquing: www.compartir.org/parking/hospitalet

Associació d'Usuaris i Usuàries de la Bicicleta: www.amicsdelabici.org

Informació sobre mobilitat sostenible amb enllaços d'interès:

www.diasensecotxes.org

Pàgina de l'Associació per a la Promoció del Transport Públic:

www.laptp.org

Portal sobre mobilitat promogut per la Generalitat de Catalunya:

www.mobilitat.net

Transports Metropolitans de Barcelona: www.tmb.net

Trens de rodalia de Barcelona:

www.renfe.es/cercanias/barcelona/index_horarios.html

Ferrocarrils de la Generalitat: www.fgc.catalunya.net

Medi urbà i natural

Document de l'Ordenança de civisme:

http://canal-h.net/docs/civisme_i_convivencia.pdf

Guia sobre el soroll de l'Ajuntament de Barcelona:

www.bcn.es/agenda21/A21_text/guies/soroll.pdf

Consell Municipal de la Sostenibilitat

Entitats que en formen part:

- Regidor delegat de Sostenibilitat i Sensibilització Ambiental
- Regidor de l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat

- Regidora de Serveis Municipals i Manteniment de la Via Pública
- Assessor de l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat
- Assessor tècnic de l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat
- Secretari del plenari
- Representant del grup polític del PP
- Representant del grup polític d'ERC
- Representant del grup polític d'ICV-EUiA
- Representant del grup polític del PSC
- Representant del grup polític de CiU
- Diputació de Barcelona, Àrea de Medi Ambient
- Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus
- Tres persones a títol individual
- CCOO
- UGT
- Geociències
- Coordinadora de Jubilats i Pensionistes
- Fundació Akwaba
- Federació AV de L'Hospitalet
- Associació d'Estudiants de L'Hospitalet
- Recollim
- Grup Ecologista de Bellvitge
- Associació d'Empresaris de L'H i Baix Llobregat
- Consell Escolar
- El Casalet
- Centre d'Estudis de L'Hospitalet
- Gent de Pau
- Consell de la Joventut i l'Esplai
- Club Muntanyenc
- Unió de Botiguers
- Associació Cultural La Florida

Glossari:

Glossari

Àrea d'aportació: àrea al carrer on trobarem tots els contenidors de la recollida selectiva de residus.

Auditoria energètica: estudi per valorar els consums i l'eficiència dels elements energètics per tal de millorar-ne la seva gestió.

Balast: resistència d'un fluorescent o d'una bombeta d'estalvi energètic. Els balasts convencionals gasten més energia que els electrònics.

Compostatge: és un procés de transformació de la matèria orgànica fins a obtenir un producte, el compost, de gran qualitat com a adob orgànic per utilitzar en jardineria o agricultura.

Compra verda: els principals objectius de la compra verda són la generació d'una demanda per productes i serveis més ecològics, la utilització de productes i materials més eficients i més respectuosos amb el medi ambient, l'estalvi de recursos i la seva reutilització o reciclatge, i la millora de la qualitat ambiental al lloc de treball.

Consum domèstic: el que consumim a les nostres llars.

Contenidor bicompartimentat: contenidor on s'ha de llençar la fracció orgànica en un compartiment i la fracció resta dels residus (de la qual no es pot fer recollida selectiva) a l'altre costat. Es recull amb uns camions també bicompartimentats.

Depuradora: instal·lacions que netegen l'aigua un cop utilitzada.

Energies renovables: són les obtingudes de fonts naturals capaces de regenerar-se, i per tant, virtualment inesgotables, com per exemple: l'energia solar i eòlica.

Ordenança solar: regula la incorporació obligada de sistemes de captació solar per a la producció d'aigua calenta sanitària als edificis nous del terme municipal.

Ordenança de civisme: regula el comportament dels ciutadans i ciutadanes, la tinença d'animals, l'ús dels béns públics, la contaminació acústica, la contaminació per residus, de les aigües i lumínica, i la disciplina administrativa.

Pla director de mobilitat sostenible: preveu mesures per millorar el transport públic, ordenar l'aparcament i la vialitat (adaptar els carrers a les exigències modernes del trànsit pel que fa a la moderació del pas dels vehicles i la compatibilitat de trànsit de persones i vehicles).

Plaques solars fotovoltaïques: instal·lacions capaces de captar l'energia dels raigs del sol per transformar-la en electricitat.

Potabilitzadora: instal·lació que fa l'aigua apta per al nostre consum.

Vermicompostatge: és un cas especial que utilitza una varietat de cuc de terra capaç de consumir i digerir en poc temps grans quantitats de matèria orgànica. Es realitza en contenidors tancats.

Glossari

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis